

Rapport

Datum: 20 juli 2006

Rapportnummer: 2006/251

Klacht

Verzoeker klaagt er over dat een ambtenaar van het regionale politiekorps Zuid-Holland-Zuid op 10 november 2004 geen aangifte heeft opgenomen van het op zijn zoon Daan inrijden met een personenauto.

Voorts klaagt verzoeker over de handelwijze van een met naam genoemde ambtenaar van het regionale politiekorps op 19 januari 2005. Hij klaagt er met name over dat:

hij niet bij het (verdachte-)verhoor van zijn minderjarige zoon Daan werd toegelaten;

de politieambtenaar hem heeft meegedeeld dat zij over de gang van zaken bij het verhoor de rechter-commissaris had gesproken, terwijl dat later niet het geval bleek te zijn;

de politieambtenaar heeft gedreigd zijn zoon van het bed te lichten als er niet werd meegewerkt.

Ten slotte klaagt verzoeker erover dat de korpsbeheerder zijn klacht niet binnen de voorgeschreven termijn heeft afgedaan.

Beoordeling

I. Ten aanzien van het niet-opnemen van de aangifte

Bevindingen

1. Verzoeker liet in dit verband weten dat hij er achter is gekomen dat de politie feitelijk geen aangifte van bedreiging heeft opgenomen, maar slechts een vermelding in het dag- en nachtrapport heeft gemaakt, waarin staat vermeld dat het een aangifte betreft. Verzoeker had verwacht dat de politie deze zaak op basis van zijn aangifte in behandeling had genomen. Dit bleek niet gebeurd te zijn.

2. De chef van het district Hoeksche Waard van het regionale politiekorps Zuid-Holland-Zuid heeft op dit punt laten weten dat verzoekers echtgenote naar aanleiding van de melding dat op haar zoon was ingereeden is uitgenodigd naar het politiebureau te komen. Omdat zij was verhinderd, was met haar afgesproken dat zij zelf een nieuwe afspraak zou maken. Kort hierop belde verzoeker met de politie met de mededeling dat hij aangifte wilde doen. Omdat in het politiebureau te 's-Gravendeel niemand beschikbaar was om de aangifte op te nemen, is verzoeker verwezen naar het politiebureau Oud-Beijerland, waarna de gegevens zijn opgenomen in de politieadministratie. Bij de politie wordt de afweging gemaakt of er sprake is van een strafbaar feit en of de aangedragen feiten kunnen leiden tot een succesvol vervolg bij het Openbaar Ministerie. Is het oordeel van de politie dat proces-verbaal opgemaakt kan worden, dan vindt nog een

toetsing plaats door de officier van justitie om er al dan niet "een zaak" van te maken en uiteindelijk beslist de onafhankelijke rechter of er een veroordeling volgt, aldus de districtschef.

3. De mutatie in het dag- en nachtrapport met betrekking tot deze gebeurtenis vermeldt onder meer:

"Op woensdag, 10 november 2004, omstreeks 12.30 uur fietste Daan over de Wetering, komende vanuit Singel.

R. reed met haar donkerblauwe stationwagen over de Wetering in de richting van de Singel.

Zij stuurde haar auto toen met een korte slinger richting Daan. Daarna reed zij verder en parkeerde haar auto in een parkeervak op de hoek Singel/Wetering. Daan is een brandpad ingereden naar zijn huis.

Vorig jaar juni was er iets voorgevallen tussen Daan en de kinderen van R.

De heer K. (verzoeker; N.o.) is toen bij mevr. R. geweest om de zaak uit te praten.

Dat uitpraten is niet gelukt.

Daan had het allemaal verkeerd gedaan.

Vanaf juni 2003 tot en met heden zijn er nog meer vervelende voorvallen geweest.

R. lijkt het in ieder geval op Daan gemunt te hebben.

De heer K. wil dat er iets met deze aangifte gaat gebeuren en verwacht dat de wijkagent contact met hem opneemt."

4. Voorts legde de korpsbeheerder drie mutaties uit het dag- en nachtrapport van 12 mei 2004 en tweemaal 13 september 2004 over, die melding maakten van burenproblemen tussen de familie R. en verzoekers gezin.

Beoordeling

5. Op dit punt is het beginsel van fair play van belang. Dit houdt voor bestuursorganen in dat zij burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten. Dit beginsel is onder meer uitgewerkt in de artikelen 161 en 163 van het Wetboek van Strafvordering (Sv). Artikel 161 Sv geeft een ieder die kennis draagt van een strafbaar feit de bevoegdheid daarvan aangifte te doen. In artikel 163 Sv is hierop aansluitend geregeld dat opsporingsambtenaren verplicht zijn om een aangifte van een strafbaar feit op te nemen

(zie Achtergrond, onder A.)

6. De Nationale ombudsman acht in beginsel geen ruimte aanwezig voor een uitzondering op de verplichting om aangifte van strafbare feiten op te nemen, omdat daarmee aan het Openbaar Ministerie, de voor de opsporing verantwoordelijke instantie, de gelegenheid wordt ontnomen te beoordelen of er ter zake strafvervolgning ingesteld moet worden. Een uitzondering kan alleen worden gemaakt in het geval dat al op voorhand, zonder enig verder onderzoek, en zonder de minste twijfel, kan worden vastgesteld dat de gedraging of gebeurtenis die ter kennis van de politie wordt gebracht niet te kwalificeren is als een strafbaar feit. Dit leidt ertoe dat er in geval van twijfel over de strafbaarheid van het voorgelegde feitencomplex, gevolg dient te worden gegeven aan de wettelijke plicht tot het opnemen van een aangifte. Alleen op die wijze wordt recht gedaan aan het beginsel van fair play. Ingeval de officier van justitie vervolgens beslist om niet tot strafvervolgning over te gaan, bestaat er voor de burger de mogelijkheid hiertegen beklag te doen bij het gerechtshof op grond van artikel 12 Sv.

7. Uit de informatie die van de politie is verkregen blijkt dat er al enige tijd sprake was van onenigheid tussen verzoeker en zijn toenmalige burens. Indien het conflict escaleert en er sprake is van strafbare feiten, of althans een naar objectieve maatstaven gemeten redelijk vermoeden van het plegen van strafbare feiten, dan behoort het ook tot de taak van de politie om repressief op te treden, een aangifte op te nemen en vervolgens een behoorlijk onderzoek in te stellen. Aan de officier van justitie is dan de beslissing of daadwerkelijk tot vervolging zal worden overgegaan.

8. Gebleken is dat er voorafgaand aan de gebeurtenis op 10 november 2004 al enige tijd onenigheid was tussen leden van verzoekers gezin en een ander gezin uit zijn toenmalige buurt. Gelet op de tekst van de hiervóór onder 3. vermelde mutatie staat vast dat verzoeker die dag aangifte heeft willen doen van het op zijn zoon inrijden door R. Voorts is gebleken dat van de aangifte geen proces-verbaal is opgemaakt. Dit is niet juist, gelet op de wettelijke verplichting tot het opnemen van een aangifte. De politie heeft hiermee gehandeld in strijd met het vereiste van fair-play.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

II. Ten aanzien van het niet toelaten bij het verhoor

Bevindingen

1. Uit de informatie van de politie is naar voren gekomen dat de reden voor het niet aanwezig laten zijn van verzoeker bij het verhoor van zijn zoon was gelegen in het ontbreken van een wettelijk recht daarop van de ouder en het belang van het verkrijgen van een zuivere verklaring.

Beoordeling

2. Het redelijkheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is.

3. Tegenover het belang van verzoekers zoon Daan om tijdens zijn verhoor vergezeld te zijn van zijn vader stond het belang van de politie dat ermee was gediend dat het verhoor van verzoekers zoon zo ongestoord mogelijk zou verlopen.

4. De Nationale ombudsman stelt voorop dat er geen wettelijke bepaling is waaraan de ouders of voogd van een minderjarige verdachte het recht kunnen ontleen om bij het politieverhoor van de minderjarige aanwezig te zijn.

In dit geval staat het belang van het verkrijgen van een zo zuiver mogelijke verdachtenverklaring tegenover het belang van een ouder om te allen tijde gezag over zijn kind te hebben. De Nationale ombudsman betreft bij de belangenafweging dat het voorstelbaar is dat meer gewicht wordt gegeven aan een zo zuiver mogelijke verklaring in het kader van een opsporingsonderzoek. Immers, de kans bestaat dat een minderjarige tegenover zijn ouders op een eerder moment de zaak heeft ontkend en dit dan in aanwezigheid van de ouders bij het politieverhoor zal blijven doen.

Gelet op het voorgaande acht de Nationale ombudsman het niet onjuist dat de politie verzoekers minderjarige zoon buiten zijn aanwezigheid heeft verhoord. De politie heeft hiermee gehandeld in overeenstemming met het redelijkheidsvereiste.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

III. Ten aanzien van de mededeling van de politieambtenaar dat zij over de gang van zaken bij het verhoor de rechter-commissaris had gesproken terwijl dat later niet het geval bleek te zijn

Bevindingen

1. Volgens verzoeker liet de politieambtenaar in eerste instantie weten dat hij niet bij het verhoor van zijn zoon aanwezig mocht zijn, omdat daarover contact was geweest met de rechter-commissaris. Toen verzoeker de politieambtenaar om de naam van de rechter-commissaris had gevraagd, had zij meegedeeld dat zij van een collega die op cursus was geweest, had vernomen dat dit de regels waren bij het horen van minderjarigen.

2. Volgens de politie heeft de betrokken ambtenaar verzoeker meegedeeld dat er richtlijnen zijn van de Hoge Raad of van de rechter-commissaris over de aanwezigheid bij het verhoor, maar dat zij niet geheel van de juiste inhoud van die informatie op de hoogte

zou zijn geweest. Zij verklaarde dat zij verzoeker dit had meegedeeld zonder daarbij het oogmerk te hebben hem te overbluffen. Het gesprek was puur informatief van aard, aldus de politie.

3. De betrokken politieambtenaar liet weten dat verzoeker niet tevreden was met de mededeling dat hij niet bij het verhoor aanwezig mocht zijn. Om die reden had zij verzoeker meegedeeld dat van hoger hand was besloten dat dit niet mocht. Zij berichtte dat zij daarbij de rechter-commissaris had genoemd. Zij had daartoe nog overleg gevoerd met een collega die dit op een cursus had vernomen.

Beoordeling

4. Vast staat dat de betrokken politieambtenaar de rechter-commissaris heeft genoemd toen zij verzoeker uitlegde waarom hij niet bij het verhoor aanwezig mocht zijn. Dit impliceert echter nog niet dat zij heeft gezegd dat zij de rechter-commissaris hierover persoonlijk had gesproken. Zelf heeft zij daarover verklaard dat zij deze informatie van een collega had verkregen. Nu de verklaring van verzoeker en die van de betrokken politieambtenaar op dit punt uiteenlopen en er geen reden is om aan de ene verklaring meer geloof te hechten dan aan de andere, onthoudt de Nationale ombudsman zich van een oordeel.

IV. Ten aanzien van het dreigement zijn zoon van het bed te lichten als er niet werd meegewerkt

Bevindingen

1. Volgens verzoeker had de politieambtenaar op 19 januari 2005 meegedeeld dat zijn zoon van zijn bed zou worden gelicht als niet werd meegewerkt aan het onderzoek. Dit had zij verzoeker laten weten op het moment dat hij aanstalten maakte met zijn zoon weg te gaan zonder dat het verhoor had plaatsgevonden. Verzoeker is toen voor het dreigement gezwicht waarna zijn zoon alleen is verhoord.

2. De districtschef heeft verzoeker hierover meegedeeld dat indien een verdachte zich niet vrijwillig meldt aan het politiebureau, kan worden overgegaan tot aanhouding, ook al is het feit dagen of weken geleden gepleegd.

3. De betrokken politieambtenaar deelde mee dat zij de genoemde opmerking heeft geplaatst, echter zonder daarbij de bedoeling te hebben te dreigen.

Beoordeling

4. Op dit punt speelt het vereiste van correcte bejegening een rol, dat onder meer inhoudt dat bestuursorganen burgers als mens respecteren en hen beleefd behandelen. Ter zake het strafbare feit waarvoor verzoekers zoon was opgeroepen, openlijke geweldpleging, kan een verdachte buiten heterdaad worden aangehouden.

5. Uit het onderzoek is gebleken dat verzoekers zoon op uitnodiging van de politie (samen met verzoeker) vrijwillig naar het politiebureau is gekomen. Nadat een discussie was ontstaan over het bijwonen van het verhoor van zijn zoon, maakte verzoeker aanstalten samen met zijn zoon te vertrekken. Het staat vast dat de betrokken politieambtenaar daarop heeft laten weten dat dan de mogelijkheid bestond dat verzoekers zoon (later) kon worden aangehouden. Deze informatie is feitelijk juist.

6. Ondanks dat de Nationale ombudsman van mening is dat een meer zakelijke mededeling over de ten dienste staande bevoegdheden in de rede zou hebben gelegen, is hij van oordeel dat de inhoud van deze mededeling niet zodanig is dat sprake is van een niet behoorlijk optreden. Gelet hierop heeft de politie in overeenstemming gehandeld met het vereiste van correcte bejegening.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

V. Ten aanzien van de behandeling van de klacht

Bevindingen

1. Verzoeker heeft op 22 januari 2005 een klacht ingediend bij het regionale politiekorps Zuid-Holland-Zuid. De chef van het district Hoeksche Waard heeft daarop gereageerd bij brief van 18 maart 2005. Hij achtte de klacht ongegrond. De slotregel van deze brief luidt:

"Indien u zich niet kunt vinden in de afhandeling van de klacht, kunt u hiertegen binnen zes weken na ontvangst van deze brief in beroep gaan bij de korpsbeheerder van de politie Zuid-Holland-Zuid (...)."

2. Verzoeker heeft zich vervolgens tot de Nationale ombudsman gewend; deze heeft de korpsbeheerder op 26 april 2005 verzocht de interne klachtbehandeling voort te zetten. Op 21 september 2005 is verzoeker gehoord door de Adviescommissie klachtafhandeling. De korpsbeheerder heeft de klacht bij brief van 31 oktober 2005 afgehandeld.

De korpsbeheerder berichtte hierbij dat het gesprek met de klachtencommissie klaarheid had gebracht over de klacht; dat verzoeker toen is verduidelijkt welke instanties een rol spelen in het geheel en dat verzoeker inzicht heeft gekregen in de gang van zaken. De korpsbeheerder constateerde dat verzoeker was verhuisd en dat hij niet langer werd achtervolgd door de gevolgen van de verstoorde verhoudingen.

Beoordeling

3. Het vereiste van voortvarendheid houdt in dat bestuursorganen slagvaardig en met voldoende snelheid optreden. Dit houdt onder meer in dat de politie klachten afhandelt binnen de daartoe gestelde wettelijke termijnen. In verband hiermee bepaalt de Politiewet dat de politie de klacht binnen tien weken of bij gebruikmaking van de klachtadviesprocedure (in dit geval een klachtencommissie) binnen veertien weken na ontvangst van het klaagschrift afhandelt (zie Achtergrond, onder B.). Voorts is bepaald dat de politie de afhandeling voor ten hoogste vier weken kan verdagen.

4. Het staat vast dat de korpsbeheerder bij de afhandeling van de klacht zich heeft laten adviseren door de klachtencommissie. In verband daarmee had de klacht binnen 14 weken moeten zijn afgehandeld. De behandelingsduur heeft echter 29 weken bedragen. Er is niet gebleken van verdaging. Hiermee heeft de korpsbeheerder gehandeld in strijd met de vereiste voortvarendheid.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

5. Voorts is de Nationale ombudsman het volgende opgevallen. De korpsbeheerder heeft in de aan verzoeker gerichte brief van 31 oktober 2005 de hiervoor genoemde klachten in de algemene context van verzoekers problemen met zijn (toenmalige) burens geplaatst. De korpsbeheerder heeft vervolgens slechts een samenvatting gegeven van de gang van zaken bij de behandeling bij de klachtencommissie. Hij gaf daarbij aan dat een en ander diende te worden gelezen als zijn oordeel zonder zich daarbij uit te laten over de gegrondheid van de klachten.

De Nationale ombudsman is van oordeel dat het niet juist is dat de korpsbeheerder in zijn brief aan verzoeker in het geheel niet op zijn klachten is ingegaan. Er is niet gebleken van bijzondere redenen om dat niet te doen.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Zuid-Holland-Zuid, is:

gegrond ten aanzien van:

het niet opnemen van de aangifte, wegens strijd met het vereiste van fair-play;

de klachtbehandeling, wegens strijd met het vereiste van voortvarendheid;

niet gegrond ten aanzien van:

het niet toelaten van verzoeker bij het verhoor van zijn minderjarige zoon;

het dreigement verzoekers zoon van zijn bed te lichten.

De Nationale ombudsman onthoudt zich van een oordeel ten aanzien van de mededeling over het besprokene met de rechter-commissaris.

Onderzoek

Op 13 december 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer K. te 's-Gravendeel, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Zuid-Holland-Zuid.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Zuid-Holland-Zuid (de burgemeester van Dordrecht), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de beheerder van het regionale politiekorps Zuid-Holland-Zuid verzocht op de bevindingen te reageren. Hij deelde mee geen bemerkingen op de weergave van de feiten te hebben

Daarnaast werd verzoeker en de betrokken ambtenaar de gelegenheid geboden om op de bevindingen te reageren. Verzoeker maakte van deze gelegenheid geen gebruik.

De betrokken politieambtenaar gaf een reactie op de bevindingen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Het verzoekschrift van 8 december 2005, met bijlagen;

Het bij het regionale politiekorps Zuid-Holland-Zuid opgemaakte klachtdossier;

Reactie van de korpsbeheerder van 25 april 2006;

4. Reactie van de betrokken politieambtenaar R. van 6 juni 2006.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

A. Wetboek van Strafvordering

Artikel 12, eerste lid

“Wordt een strafbaar feit niet vervolgd of de vervolging niet voortgezet, dan kan de rechtstreeks belanghebbende daarover schriftelijk beklag doen bij het gerechtshof, binnen het rechtsgebied waarvan de beslissing tot niet vervolging of niet verdere vervolging is genomen. Indien de beslissing tot niet vervolging is genomen door de officier van justitie bij het landelijk parket, is bevoegd het gerechtshof te 's-Gravenhage.”

Artikel 161

"Ieder die kennis draagt van een begaan strafbaar feit is bevoegd daarvan aangifte of klachte te doen."

Artikel 163, vijfde lid

"Tot het ontvangen van de aangiften bedoeld in de artikelen 160 en 161, zijn de opsporingsambtenaren, en tot het ontvangen van de aangiften bedoeld in artikel 162, de daarbij genoemde ambtenaren verplicht."

B. Politiewet 1993

Artikel 66

"In afwijking van artikel 9:11, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht wordt de klacht afgehandeld binnen tien weken of, indien een commissie als bedoeld in artikel 61, tweede lid, onder a, is belast met de behandeling van en advisering over de klacht, binnen veertien weken na de ontvangst van het klaagschrift."